

Le s trdim in zagnanim delom do vrhunskih dosežkov

Pred dvajsetimi leti je dr. Mirko Cuderman, ki je zboru skozi dve desetletji zvest kot umetniški vodja in dirigent, dal pobudo za ustanovitev društva oziroma mešanega pevskega zbora Consortium Musicum. Zapolnil naj bi vrzel v programih profesionalnih glasbenikov s področja poustvarjalne vokalno-instrumentalne glasbe. Mešani pevski zbor sodi danes s svojimi dosežki gotovo v sam vrh slovenskega zborovskega petja.

»Seveda smo doslej imeli številne a cappella koncerte,« sta se nasmehnila predsednik zbora Srečo Valant in tajnik Janez Kranjc. V zboru prepevata že 20 let, torej od vsega začetka.

Delujemo kot samostojno društvo, v katerem so se doslej izmenjali številni pevci. Začelo nas je 35, zdaj pa šteje zbor 64 članov. V glavnem so to dijaki in študentje, tretjina pa nas je redno zaposlenih. Naši poklici so silno pestri: od delavcev v proizvodnji do doktorjev znanosti. Denarna sredstva, ki so žal vedno bolj skopa, dobimo od Zveze kulturnih organizacij občine Ljubljana Center in ljubljanske kulturne skupnosti, ker sodimo med društva posebnega pomena. Precej denarja pa prigrisodamo s svobodno menjavo dela. Naš dirigent in tudi drugi, ki kaj postorijo za naš zbor, se odpovedo honorarju v korist društva. Del financ nam torej kane tudi na ta način. Sodelujemo s Slovensko filharmonijo, RTV Ljubljana in Cankarjevimi domom. Nekaj sredstev dobimo še za nastope, obenem pa z navedenimi institucijami ohranjamo dobre odnose (na primer najem dvoran pod ugodnimi pogoji), se je razgovoril Janez Kranjc.

Srečo Valant ga je nato dopolnil tako: Naš zbor ima predsednika, podpredsednika, tajnika, 6-članski upravni odbor, nadzorni odbor, arhivarja in disciplinsko komisijo, ki je na srečo zelo pasivna. Srce našega zbora je seveda dr. Mirko Cuderman kot dolgoletni umetniški vodja in dirigent. Letno naštudiramo vsaj 3 celovečerne programe, včasih tudi 9. Železnega repertoarja nimamo, saj predstavlja vsak naš koncert umetniško celoto. V letošnji sezoni, torej od septembra lani do sedaj, smo naštudirali že 6 programov. V letu 1987 smo na primer imeli 12 koncertov z različnimi programi. Prepevamo melodije vseh stilnih obdobji: od renesanse do današnje glasbe. Merilo za izbiro skladb sta v prvi vrsti tehtnost in kvaliteta, v drugi pa pogostost izvajanja. Zato smo doslej

imeli na sporedu vrsto premiernih izvedb in tudi prazgodov. Poseben poudarek dajemo glasbi slovenskih avtorjev naše preteklosti in sedanosti. Bržčas smo edini, ki skušamo poustvarjati kantatna in oratorijska dela.

Biseri svetovne glasbe

V svoj spored so uvrstili največja dela – bisere svetovne vokalno-instrumentalne glasbe (Bacha, Händla, Haydna, Mozarta, Beethovna, Dvořaka, Brahmsa, Verdija, Brucknerja in drugih) ter naših skladateljev (Jakoba Gallusa, Janeza Krstnika Dolarja, Gabrijela Plavca, Stanka Premrla, Antona Lajovca, Hugolina Sattnerja, Janke Ravnika, Marjana Lipovška, Uroša Kreka, Lojzeta Lebiča, Ubalda Vrabca in drugih). V okviru koncertov za RTV Ljubljana in Slovensko filharmonijo (abonmaji) so sodelovali z vrsto priznanih domačin in tujih dirigentov. Zbor je pel tudi na letošnji slovesni podelitvi Prešernovih nagrad.

In kam vse jih je zaneslo na gostovanjih? Njihovim koncertom so lahko prisluhnili ljubitelji petja širom po Sloveniji: od Štajerske do Primorske (Zemona, Nova Gorica) in od Gorenjske do Bele krajine. Njihovi glasovi so odmevali v slovti dvorani Lisinskega v Zagrebu in na Niških horskih svečanostih v Nišu. S posebno ljubeznijo so prepevali zamejskim Slovincem v Italiji in Avstriji. V Italijo so se odpravili na daljšo koncertno pot celo dvakrat, gostovali pa so še v Čehoslovaški. Pobrateni so z Mešanim pevskim zborom bratislavskih učiteljev iz Bratislave.

Priredili so tudi vrsto tematskih koncertov, posvečenih določenim vrstam glasbe: slovenska ljudska glasba z naslovom »Koroška v pesmi«; dva zaporedna koncerta slovenske zborovske glasbe (skupaj so zapeli kar 56 pesmi) kot zgodovinski prerez na tem področju ustvarjalnosti pri nas in koncert nemške zborovske glasbe.

Nastopi in priznanja

Dirigent dr. Mirko Cuderman, ki dirigira tudi Komornemu zboru RTV Ljubljana in zboru Akademije za glasbo, je za zborovodje vodil seminar o izvajanju vokalno-instrumentalne glasbe s praktičnimi primeri. Udeležili so se ga številni zborovodje in je bil zelo dobro sprejet. Zbor Consortium Musicum je nato prepeval še na seminarju o baročni glasbi v Narodni galeriji in s koncertom protestantskih pesmi, ki je bil odmeven tudi izven naših meja, popestril seminar »Protestantizem in Slovenci« v okviru Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Vsaki dve leti se udeležijo tekmovanja slovenskih pevskega zbora »Naša pesem« v Mariboru. Vsakokrat so tu dobili zlato plaketo mesta Maribor in nekajkrat najvišje število točk po oceni strokovne komisije. Prvo mesto so dosegli tudi na radijskem tekmovanju »Naši zbori pred mikrofonom« v organizaciji RTV Ljubljana. Ob 15-letnici svojega delovanja je zbor prejel Gallusovo plaketo, pevci pa Gallusovo značko glede na svoj zborovski pevski staž.

Doslej so snemali za Radio Ljubljana. Na gradu Krumpperk so za tamkajšnje turistično društvo posneli kantati Matije Tomca »Adam Ravbar« in »Jančičar« (na besedilo Antona Aškercar). Na kasete in plošče (19 velikih plošč) imajo posnet ciklus »Musica sacra Slovenica«, ki tematiko zaokrožuje najpomembnejše dosežke tovrstne glasbe na Slovenskem. Pri tem so posvetili posebno pozornost izvirnosti besedil in not, kar ima nedvomno tudi muzikološki pomen, ker ta oblika glasbe tone v pozabo.

Trdo in zagnano delo

Pevci in pevke zbora Consortium Musicum se med seboj dobro razumejo. Veže jih ljubezen do petja in resnega, trdega dela v zboru. Nekateri se na vaje, ki jih imajo vsak ponedeljek in sredo od 19.45 do 22. ure na Krekovem trgu 2 v Ljubljani vozijo od daleč: z Vrhnike, iz Logatca, Kranja, Tržiča, Domžal, Stične, Postojne. V prijetno pevsko sobo so na lastne stroške in s prostovoljnim delom preuredili prostor, ki jim ga je odstopila ZKO občine Ljubljana Center in jo zdaj uporabljajo tudi še za druge dejavnosti.

In kaj veže na zbor moja prijetna sogovornika, da sta mu zvesta že polnih 20 let?

Srečo Valant: »Veselim se petja seveda, odlični program, ki ga zna naš umetniški vodja pripraviti za vsako sezono posebej, in intenzivnost vaj. Na njih se resnično ne moremo dolgočasiti. Čudoviti občutek, ki ga ima človek po dobro zapeti pesmi pred občinstvom, se ne da opisati. Hkrati sem izjemno vesel, da sem član zbora, ki je pel skladbe, ki predstavljajo umetniški vrhunec v svetovnem smislu. Seveda pa je delo v zboru odvisno tudi od tega, kako resen si, s kakšno vnemo in odgovornostjo hodiš na vaje, saj le tako lahko obvladaš program in ga znaš.«

Janez Kranjc: »Vsekakor se pridružujem mislim svojega pevskega kolega. Omeniti moram, da zbora ne povezuje predvsem družabnost, temveč aktivno sodelovanje na vajah in nastopih.«

SILVA ŠUC

PROGRAMSKO VOLILNA KONFERENCA KOMUNISTOV V KS AJDOVŠČINA

Lastne poti političnega dela

Komunisti v KS Ajdovščina, povezani v dveh osnovnih organizacijah, so že pred dvema letoma ugotovili, da morajo poenotiti svoja stališča do splošno družbenih in krajevnih problemov. Zato so sklenili, da je treba spodbuditi ne samo povezavo med obema OO ZK, temveč tudi med krajevnimi skupnostmi v občini, da morajo komunisti z osebnim zgledom in aktivnostjo delati na tem, da se povrne ugled organizaciji, da je treba zato poiskati nove metode dela, odpravljati malodušje v lastnih vrstah, poskrbeti za organizacijsko utrditev obeh osnovnih organizacij in še kaj.

Konec januarja letos so na skupni programski konferenci ugotavljali, kako so uspeli realizirati zastavljene cilje. Iskanje novih metod dela ni bilo lahko. Preveč je bilo obveznih nalog, dirigiranih s strani mestnega, republiškega in zveznega vodstva. Sodelovati je bilo treba v vsesplošnih razpravah o tako imenovani »kritični analizi«, kongresnih gradivih, nalogah komunistov v socialistični zvezi, prenovi zveze komunistov, udeležiti se akcije za ljubljanski samoprispevek itd. Vendar so komunisti ugotavljali, da hkrati z drugimi zgolj pospešujejo inflacijo besed, ne da bi uspeli kakorkoli vplivati na spreminjanje razmer in razreševanje vsesplošne krize. Zato je postalo še bolj nujno iskanje lastnih poti političnega dela.

Spremembo v metodah dela so pomenili organizirani pogovori z republiški in mestnimi funkcionarji, na katerih so želeli komunisti s konkretnimi vprašanji izpostaviti svoje poglede in nezadovoljstvo nad čedalje hujšo krizo v državi, nad protislovenskim razpoloženjem, ki je nastajalo in se še vedno pojavlja v drugih republikah in nad neprestanim sestankovanjem na vseh ravneh, ki ne prinaša nikakršnih rezultatov. Tako so se v preteklem letu srečali s Tonetom Andričem, Iztokom Winklerjem, Jožetom Smoletom in Dušanom Semoličem. Na razgibanih vsebinskih pogovorih so tako kot vsi člani ZK dobili možnost, da v neposrednih stikih s funkcionarji podajo svoje poglede in opozorijo na probleme, za katere menijo, da se rešujejo s premalo zavzetosti in odgovornosti. Takšen način dela je prispeval k temu, da so komunisti podali marsikatero pozitivno mnenje in dokazovali, da je treba še vedno računati tudi z osnovnimi organizacijami, ki združujejo pretežno člane-upokojece.

Komunisti Ajdovščine pa so bili v preteklem dvehletnem obdobju aktivni tudi v svetu KS, krajevni konferenci SZDL, v zvezi borcev, kulturi, v temeljni in vseh drugih delegacijah. Povsod kjer delujejo, zahtevajo spoštovanje interesov občanov, izpolnjevanje sprejetih sklepov in obljub ter odgovornost za njihovo neizvajanje in za sprejemanje slabih odločitev. V okviru tega je bila krajevna skupnost nosilec povezovanja krajevnih skupnosti občine v razpravi o slabih ekoloških in prometnih razmerah v mestnem središču, dosegla je poglobljeno razpravo o prostorskih dokumentih občine in glasno opozarjala na premajhen posluš občinske in mestne uprave do zahtev krajanov.

Ne glede na nesporno dosežene uspehe pa so komunisti ugotavljali tudi pomanjkljivosti v svojem delu. Tudi KS Ajdovščina še ni našla prave vsebine in načina za delo zbora občanov in sveta stanovincev, ni uspela vzpostaviti pravega povezovanja s številnimi delovnimi organizacijami in ustanovami na svojem področju. Krajevna konferenca SZDL ima enake slabosti: preveč foramskega dela kot vse druge v občini, povezovanje delegacij z delegatsko bazo je vprašljivo in tako naprej. Skratka dela za komuniste tudi v bodoče ne bo zmanjkalo.

Komunisti Ajdovščine so želeli tudi organizacijsko utrditi svoje vrste. Črtali so iz zveze komunistov tiste člane, ki so postali popolnoma pasivni, ki se niso več udeleževali sestankov in že dalj časa niso več plačevali članarine. Seznanili so se z zavestnim izstopom nekaterih članov. Vrsto starejših in bolnih komunistov so oprostili obveznosti. Ker se je tako število članov zmanjšalo za približno 25%, nadaljnjih 10% pa je bilo oproščenih obveznosti, so sklenili, da se obe OO ZK združita v eno samo ter izvolili nov sekretariat.

V. Š

Mešani pevski zbor Consortium Musicum pred Haydnovo rojstno hišo v Rohrau, Avstrija, poletje 1986

Iz delovnih kolektivov naše občine

Metalka, Ljubljana

Dobri in prijazni prodajalci bodo vedno bolj cenjeni. Delavci Metalkine trgovine z velikim optimizmom pričakujejo zaključni račun. Kazalci prodaje kažejo, da so v lanskem letu, še posebno zadnje mesece, dosegli pozitiven rezultat. Podobno predvidevajo tudi letos. Da bi dosegli ta cilj, so se predvsem zavzeli za dober odnos do kupcev in za ustrezen odnos do dela. Tako se mora še bolj pokazati rezultat v donosnem poslovanju. Stalno preverjajo, kateri izdelki se v resnici dobro prodajajo in dajejo tudi primeren zaslužek. Prišel je čas, ko morajo pasti pregraje med oddelki, v poslovodstvih in med poslovodstvom, pa tudi med temeljnimi organizacijami. Pomemben element v prestrukturiranju na področju drobne prodaje je brez dvoma večji poudarek na gotovinski prodaji. Zavedajo se, da je kupec končni potrošnik, torej tisti, ki jih potrebuje za vsakdanje življenje. Pri tem pa se bodo bolj prilagajali v ponudbi blaga. Gre torej za preobrat v miselnosti, ki pa je ne bo lahko spremeniti, za pravočasno odzivanje na tržna gibanja. Zato morajo biti tudi prodajalci prijazni in dobri ponudjalci blaga kupcu, ko se pojavi pred pulptom ali med policami z blagom.

Kartonažna tovarna Ljubljana

V KTL je veliko ljudi, ki dosti znajo. Proizvodni program KTL v letu

6 / DOGOVORI

1988 ne bo doživel bistvenih sprememb. Potrebno pa se bo opredeliti in najti ustrezne rešitve za tržno uveljavitev nekaterih že dolgo načrtovanih programov oziroma novih proizvodov. V letu 1988 naj bi bil izvoz KTL večji kot do sedaj. Vračati morajo tuje kredite in obveznosti iz najemnih pogodb ter, da želijo uvoziti več rezervnih delov in repromateriala. Za uspešno reševanje planskih nalog bo v prihodnje potrebno več medsebojnega sodelovanja in dogovarjanja. Kljub pomanjkanju strokovnih kadrov, pa pravijo, da je v delovni organizaciji dovolj ljudi, ki dosti znajo in ki so sposobni uspešno rešiti marsikateri problem.

RTV Ljubljana

Znanje je naša največja rezerva. Programsko volilna konferenca Zveze komunistov DO RTV Ljubljana je obravnavala in sprejela poročilo o delovanju 620 komunistov RTV. Na prvo mesto so postavili idejno politična vprašanja uresničevanja radijskih in TV programov. Programe morajo postaviti na višjo kakovostno raven. Komunisti na RTV bodo usmerili svojo pozornost zlasti uveljavljanju ekonomskih zakonitosti in vprašanju tržnega reda. Posebno pozornost so namenili socialni politiki in socialnim programom, ter se usmerili na demokratizacijo življenja, na reformo ZK in drugih subjektivnih sil ter na široko odprli vrata inovativnosti. Radio in televizija sta postala ustvarjalni družbeni dejavniki, ki težita k celovitosti informiranja, poleg tega pa sta pomemb-

no prispevala k razreševanju družbenih problemov in protislovij. V vsakem primeru radio in TV nista zaostajala za stopnjo demokratizacije odnosov, ampak sta jih spodbujala in razvijala vsak v vsej vsebinski dimenziji. Razprava je opozorila tudi na vprašanje dolgoročnega razvoja RTV dejavnosti, na področje znanja, ki je največja notranja rezerva kot tudi na pravni okvir javne besede v naši družbi, ki je morda neustrezen, neučinkovit in prestroj.

PTT Ljubljana

Gledati morajo v prihodnost. Osrednja pozornost v letošnjih razpravah ob zaključnih računih je namenjena razvojnemu vprašanju PTT. Čeprav to v sedanjih težkih pogojih morda zvezni nestvarno, saj se vse prepogosto ubadajo z vprašanji preživetja, je odpiranje razvojnih perspektiv vendarle imperativ za izhod iz krize. Brez tega ne bodo obvladali sedanjih slabih gospodarskih razmer, padanja življenjskega standarda ter gmotne in socialne varnosti. Padli bodo še v večjo revščino in v popolno avtarkijo, so dejali v razpravi. Zaradi novega načina financiranja družbenih dejavnosti v letu 1988 se bodo prispevki iz bruto osebnih dohodkov povečali za okrog 20 odstotkov. Vendar pa to ne bo vplivalo na višino izplačanih neto osebnih dohodkov, kar pomeni, da v PTT neto osebni dohodki v letu 1988 ne bodo nižji.

LOJZE CEPUŠ

vsak dan kaj novega

SOBOTNI NAKUP BREZ NAGLICE:

v marcu in aprilu od 8. do 19. ure v veleblagovnici pri pošti v Ljubljani (odpiralni čas med tednom od 8. do 20. ure)

ISKRENE ČESTITKE OB PRAZNIKU ŽENA

nama V LJUBLJANI

vleblagovnica pri pošti, blagovnica pri Ruskem carju, blagovnica s stanovanjsko opremo pri Tromostovju, blagovnica z živili v Štepanjskem naselju